



Aluesuunnittelu / Inka Kytö

Kymenlaakson liitto  
virasto@kymenlaakso.fi

Lausuntopyyntö 27.1.2025

## Lausunto Kymenlaakson vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Kymenlaakson maakuntahallitus on 20.01.2025 asettanut Elinvoimainen ja sopeutuva Kymenlaakso - vaihemaakuntakaavan 2060 osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) nähtäville. OAS:issa kerrotaan, mitä aiheita Kymenlaakson vaihemaakuntakaavassa käsitellään ja miten kaavan vaikutuksia arvioidaan. Lisäksi kerrotaan, ketkä ovat osallisia ja miten he saavat tietoa suunnittelusta sekä missä vaiheessa ja miten he voivat esittää mielipiteitään suunnitelman sisällöstä. Uudenmaan liitolta on pyydetty lausuntoa OAS:ista 7.3. mennessä.

Kymenlaaksossa on voimassa kokonaismaakuntakaava, jonka ajantasaisuus on tutkittu 2023–2024. Arviointityön myötä todettiin, että Kymenlaakson maakuntakaava on monilta osin ajantasainen, mutta siihen liittyy lukuisia tarkistuksen tarpeita. Ajantasaisuusarvioinnissa todettiin, että maakunnan toimintaympäristössä ja geopoliittisessa tilanteessa on tapahtunut merkittäviä muutoksia. Keskeisimmät maakuntakaavan muutostarpeet liittyvät energiamurroksen ja elinkeinorakenteen muutospaineesiin ja -trendeihin. Huoltovarmuuteen ja kriittisen infrastruktuurin kokonaisturvallisuuteen liittyvien seikkojen huomioiminen on noussut merkittäväksi myös maankäyttöratkaisujen osalta. Edellä mainittuihin teemoihin liittyy myös merkittäviä selvitystarpeita.

Kymenlaakson vaihemaakuntakaavassa käsiteltävät alustavat teemat ovat:

- aurinkovoima, tuulivoima, vetytalous ja muut uudet energiaratkaisut, tekninen huolto, siirtoverkot
- elinkeinot: teollisuus, työpaikat ja tuotanto, kiertotalous, puhdas siirtymä ja suurkulutuslaitokset
- liikkuminen ja logistiikka
- matkailu ja kulttuuriperintö
- tarvittavat täydennykset sini-viherrakenteeseen, ekosysteemipalvelut, luonnon monimuotoisuuden vaaliminen

Läpileikkaavat teemat ovat:

- huoltovarmuus ja turvallisuus
- ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen



Lisäksi tarkistetaan ajantasaisuusarvioinnin perusteella esiin nousseita muita yksittäisiä päivitystarpeita.

## Perustiedot kaavasta

Kaava-alue on Kymenlaakson maakunta, joka kattaa kuusi kuntaa: Hamina, Kotka, Kouvola, Miehikkälä, Pyhtää ja Virolahti. Kaava on vaihemaakuntakaava. Vaihemaakuntakaavalla päivitetään ja täydennetään voimassa olevaa Kymenlaakson maakuntakaavaa 2040 tiettyjen teemojen osalta.

## Lausunto

Uudenmaan liitto kiittää lausuntomahdollisuudesta.

Uudenmaan liitto toteaa, että Kymenlaakson vaihemaakuntakaavassa käsiteltävät teemat ovat ajankohtaisia ja tärkeitä. Energiaratkaisujen ja elinkeinon käsittely kaavassa luo edellytyksiä kestävästi energijärjestelmän rakentamiselle ja siirtymiselle fossiilivapaaseen ja hiilineutraaliin energijärjestelmään. On hyvä, että energiaratkaisujen ja elinkeinotoiminnan huomioimisen ohella käsiteltäviksi tulevat myös liikkuminen ja logistiikka, matkailu ja kulttuuriperintö sekä luontonäkökulmat, jotka luovat olennaisia reunaehdotuksia energiamurroksen käsittelylle. Myös läpileikkaavat teemat huoltovarmuus ja turvallisuus sekä ilmastonmuutoksen hillintä ja sopeutuminen ovat ajankohtaisempia kuin koskaan. Kaiken kaikkiaan Kymenlaakson vaihemaakuntakaavassa käsiteltävät aihekokonaisuudet muodostavat tasapainoisen ja toisiinsa kiinteästi linkittyvän kokonaisuuden.

Uudenmaan liitto haluaa tuoda esiin, että myös Uudellamaalla valmistellaan Uudenmaan 5. vaihemaakuntakaavaa nimeltään Innovatiivinen vihreä siirtymä eli VISIO-kaava. Uudenmaan maakuntahallitus päätti uuden maakuntakaavatyön käynnistämisestä 13.5.2024. VISIO-kaavan OAS tulee nähtäville maaliskuussa 2025. Nyt laadittava kaava täydentää Uudellamaalla voimassa olevaa ja lainvoimaista maakuntakaavakokonaisuutta vihreään siirtymään liittyen. Uudellamaalla vaihemaakuntakaavassa käsiteltäviä teemakokonaisuuksia ovat: energia, logistiikka ja pitkän matkan henkilöliikenne, luonto ja hiilensidonta, teollinen tuotanto, kiertotalous ja maa-aineshuolto sekä vesihuolto ja vesivarat. Varsinaisten sisältöteemojen lisäksi kaavatyössä otetaan läpileikkaavina teemoina huomioon ilmastonmuutokseen vastaaminen eli hillintä ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen, turvallisuus, resilienssi ja huoltovarmuus sekä hyväksyttävyyys.

**Uudenmaan liitto pitää tärkeänä maakuntakaavatyöhön liittyvää ylimaakunnallista yhteistyötä. Erityisesti nyt, kun molemmissa maakunnissa on laadittavana monilta osin vastaaviin teemoihin keskittyvät ja aikataulullisesti osin samaa tahtia etenevät vaihemaakuntakaavat, ovat lähtökohdat yhteistyölle erityisen otolliset. Uudenmaan liitto toteaa, että Kymenlaakson vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma luo hyvän perustan vaihemaakuntakaavan jatkosuunnittelulle. Uudenmaan liitto seuraa kiinnostuksella suunnittelutyön etenemistä ja toivoo tiivistä ylimaakunnallista suunnitteluyhteistyötä jatkossakin.**

Mari Siivola  
Aluesuunnittelun vastuualueen johtaja

Jakelu

Uudenmaan liitto / Kirjaamo

Tiedoksi

Uudenmaan ELY-keskus / Kirjaamo